

SAMARBEID: Kjemien mellom Ann Carin Vean (34, foran) og Berit Ulriksborg (49) har vært god helt siden de møttes for tre år siden, da Berit ble fostermor til Ann Carins sønn. – Barna er våre største observatører. At vi behandler hverandre med respekt i både ord og handling er kjempeviktig, mener Berit.

Er der for hverandre og for sønnen

Fostermor Berit og biologisk mor Ann Carin har ET UNIKT SAMARBEID

I sinnet og sorgen over at de to barna hennes fikk et nytt hjem, kom Ann Carins største støtte fra overraskende hold: Fra Berit – sønnens nye fostermor.

TEKST: GRY THUNE FOTO: SIV-ELIN NÆRØ OG PRIVAT

Til det aller første møtet med sønnens fosterforeldre, Berit og Kenneth, har Ann Carin med seg både moren sin, en tante og onkel, faddere og besteforeldre – alle sentrale personer i sønnens liv. De har grudd seg for møtet, er nervøse, sinte, fylt av sorg. «Vi får vel lov til å levere julegaver?» spør Ann Carins mor litt krast. Det er da fosterfar Kenneth ser på kona Berit, på alle rundt bordet, og sier: «Om dere alle har tenkt å komme, så tror jeg nesten vi må ta inngangspenger.»

– Da løsna det. Da ble det bare fliring etterpå. Det er noe med å vise at det finnes en takhøyde, fastslår Berit, på klin- gende trønderersk.

Tre år er gått siden familie- møtet i regi av barnevernet som endte med latter. I den lyse stua hjemme hos Berit og Kenneth er stemningen fortsatt god.

– De var veldig enkle å komme innpå. De dømte meg ikke, sier Ann Carin.

– Vi er et samarbeidshjem, understreker Berit.

– Som fosterforeldre har vi skrevet under på en kontrakt om at vi skal samarbeide med de biologiske foreldrene. Hvis du skal hjelpe barnet, må du tilrettelegge for hele familien. Gutten skal være styrket når han drar herfra. Da må du vise raushet for hele familien, ikke bare barnet.

Hun stopper litt opp, kommer på noe:

– Kenneth sa det så fint: «Nå må vi slutte å dømme foreldrene – de er ferdigdømte i fylkes- nemnda.»

BA OM HJELP

Det var da hun ble alenemor i 2007, at Ann Carin selv ba barnevernet om avlastning. I 2013 besluttet de omsorgsover- takelse for datteren, og sønnen på åtte, som i løpet av 2014 kom til hvert sitt fosterhjem.

– Jeg fikk masse god hjelp fra barnevernet, men de mente etter hvert at jeg ikke så utfor- dringene barna hadde. Jeg så ikke det barnevernet så, og var kjempesint på alle i alle etater, forteller Ann Carin.

Da Berit møtte sin nye mann,

Kenneth Eriksen, for tretten år siden, hadde hun seks barn fra før. Ønsket om et felles barn fikk de aldri oppfylt. Så da Berits fem eldste barn hadde flyttet ut, og bare yngstedatteren bodde hjemme, kjentes det umiddelbart som en god idé da barnevernet tok kontakt og spurte om de kunne tenke seg å bli fosterforeldre. I 2014 ble de fosterforeldre til Ann Carins

«Gutten skal være styrket når han drar herfra. Da må du vise raushet for hele familien.»

sønn. Året etter takket de ja til enda et fosterbarn.

Som mamma til seks skils- missebarn var det lett for Berit å leve seg inn i den lojalitets- konflikten også fosterbarn kan ha. Med mangeårig jobberfaring fra rusomsorg og psykiatri visste hun i det hele tatt en god del om det å være menneske: At det ikke alltid er lett – og at alle skal behandles med respekt og høflighet uansett.

– Jeg forstår godt at det var utfordrende å være alenemor til to barn, sier Kenneth til Ann Carin.

– Jeg har tenkt på ensom- heten til foreldrene som blir sittende igjen uten barna, sier Berit.

– Det må være helt forfer- delig. Vi kan jo selv sette oss inn i situasjonen som foreldre ... Jeg hadde blitt fly forbanna om noen hadde kommet for å hente mine unger.

Når Ann Carin forteller om «den dagen jeg mista ungene ...», er Berit der med en gang:

– Du har ikke mista dem. Det er du som har født dem, du vil alltid ha tilhørighet til barna dine! Jeg klarer ikke uttrykket «mista ungen min». Vi må finne et nytt uttrykk. Jeg skulle gjerne også ha hatt et annet ord for «fostermor». Jeg synes det klinger så hardt og gammeldags.

BILDEMELDINGER

For Berit var det naturlig å sende bilder – fra skolesammen- heng til prøving av ny dress. Små glimt fra en hverdag som

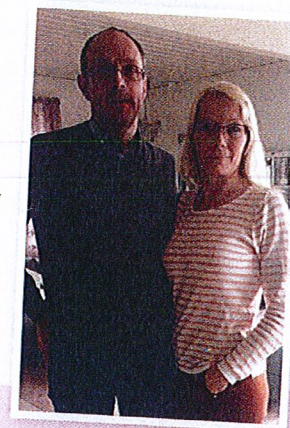
for Ann Carin betydde uendelig mye.

– Det fikk meg til å føle meg respektert og inkludert. Jeg kan også få nattahilsener på Snapchat – det gjør noe med humøret. Gutten er hos meg seks helger i året, da er det noe med å vite hva som har skjedd i mellomtiden, forteller Ann Carin.

Da han ble syk og Berit

mistenkte vannkopper, var det mest naturlig å ringe mor, framfor kontaktpersonen i barnevernet. Å invitere både tanter, onkler og besteforeldre til kaffeselskap var også selvsagt for henne og ektemannen Kenneth:

GODT TEAM: Berit og ekte- mannen Kenneth, som ble et par for tretten år siden, og fosterfor- eldre i 2014. – Hun skjømmer oss bort, både barn og barnebarn, sier Kenneth om kona.

– Viktig jobb

– Berit og Ann Carin gjør en viktig jobb for samarbeid mellom fosterhjem og biologiske foreldre, fastslår barnevernsleder i Aure kommune i Møre og Romsdal, May-Britt Nordgård, som er blant dem Berit og Ann Carin har formidlet sine erfaringer til.

– Dette vil kunne gagne fosterbarn som har samvær med sine biologiske foreldre, som alltid vil være en del av barnas identitet. Det er viktig at foster- foreldre og biologiske foreldre anerkjenner hverandre.

– Vil et slikt samarbeid la seg gjennomføre for mange av fosterhjemmene i din kommune?

– For mange fosterforeldre vil nok samarbeid med biologiske foreldre framstå som krevende, fordi man ikke vet hva som ligger i det. Kursing av

– Det roer familien å se hvordan barna har det, det demper konfliktnivået og sparer kommunen for rettsaker. Da satt vi her i seks timer, mens unger og barnebarn fløy ut og inn. Tenk hvor godt det gjorde for gutten at vi satt her og flirte og drakk kaffe! sier Berit, som også understreker:

– Samarbeidet med forel- drene skjer selvsagt innenfor rammer som er avklart med barnevernet.

Tross det gode samarbeidet som lettet et tyngt mamma- hjerte; det første året kjempet Ann Carin for å få barna tilbake

fosterforeldrene er viktig, i hva tett samarbeid handler om, og hvilken betydning det kan ha for barna.

– I hvilke tilfeller bør det ikke være tett kontakt mellom fosterhjem og biologiske foreldre?

– Det er individuelt hvorfor barn flytter i fosterhjem, og individuelt hvilken grad av samarbeid som gagnar barnet. Det viktigste er å finne løsninger til barnets beste. Det kan bety å se bort fra hva de voksne ønsker, sier Nordgård, som for øvrig godt kan forstå sinnet Ann Carin forteller om i artikkelen:

– Mange foreldre opplever stor sorg knyttet til det å miste omsorgsretten. Mange opplever også sinne og frustrasjon overfor barneverntjenesten, og dette må vi evne å ta imot og vise forståelse for, mener barnevernslederen.

PIONERARBEID: Nylig møtte Berit og Ann Carin barne- og likestillingsminister Solveig Horne for å fortelle henne om Brobyggerprosjektet.

«Berit har vært enestående. Både hun og Kenneth har vært med på å løfte meg ganske så høyt.»

og Romsdal, tok lokalavisen kontakt. Ann Carin var på ferie på Mallorca med moren sin da intervjuet med henne og Berit ble lagt ut på lokalavisens nettside. Noen timer senere haglet det inn med meldinger – bare positive. Hjemme igjen ble hun stoppet på gata av andre som hadde mistet omsorgen for barna sine. «At du tør», sa de. «At du makter.» «Så tøft gjort!»

Nå håper begge at prosjektet skal vokse seg større. Foruten målet om at hver eneste kommune skal ha to brobyggere, er det en målsetning at alle kommende fosterforeldre skal kurses i Prosjekt Raushet.

– Vi får så mye energi av å reise rundt og fortelle om samarbeidet vårt. Dette er et utrolig viktig tema, og noe vi brenner så sterkt for, sier Berit, som også har hanket inn politikere for å fremme saken.

– Vi drakk kaffe med Trine Skei Grande, nå har vi akkurat hatt et møte med Solveig Horne, som vi lenge har ønsket å prate med. Vi tar gjerne en kaffe med Erna også, vi, smiler Berit, som gjerne vil framheve at de også har uttalt politisk støtte fra Nordmørslista. Flere kommuner i hjemfylket Møre og Romsdal er nå også interesserte i å implementere samarbeidsmodellen.

BEDRE FORHOLD
Berit mener den personlige

væksten av slike prosjekter heller ikke er til å kimse av:

– Ann Carin er kjempeflink, hun har vokst veldig på dette prosjektet. Hun har fått et mye bedre forhold til barnevernet også, mener Berit.

– Jeg var aldri den som reiste meg opp på skolen, jeg sto alltid bakerst. Nå står jeg foran mange og deler vanskelige erfaringer, forteller Ann Carin.

For fire år siden kjempet hun for å få guttungen tilbake – nå ønsker hun at han skal bli værende hos Berit og Kenneth til han er 23, som er den nye aldersgrensen, mot 18 år tidligere. Hva har skjedd underveis?

– Jeg ser at gutten har slått seg til ro, og det er godt for meg å se. Han storkoser seg når han er på besøk hos meg, men når det nærmer seg at vi skal dra, savner han alle dem han har rundt seg. Da er det greit for meg å sende ham hjem. Da har ikke jeg lyst til å rive ham opp. Jeg setter ikke mine behov foran hans. Men det har vært en lang prosess, der jeg har jobbet mye med meg selv, forteller Ann Carin.

Der hun før kjente hat og

sinne, er det nå forsoning og forståelse.

– Til andre som har mistet omsorgsretten, og som er like sinte som jeg var, sier jeg nå «prøv å gå i deg selv, hør på det barnevernet har å si, prøv å få deg selv på en bedre vei». Ofte ser man bare en svart vegg med hat, forteller Ann Carin.

MAMMA IGJEN

For et halvt år siden ble hun mamma for tredje gang.

– Jeg snudde om på mye da jeg ble gravid. Jeg flyttet for å komme nærmere min mor og familien. Barnevernet har vært inne i bildet, men har ikke funnet noe å utsette, sier hun.

Ann Carin skal tilbake i jobb når mammapermisjonen er ferdig til høsten, men håpet er at oppdraget som erfaringsformidler kan vokse seg større og etter hvert bli en levevei.

Når vi ber Ann Carin oppsummere hva Berit har betydning for henne, svarer hun slik:

– Hun har vært enestående. Både hun og Kenneth har vært med på å løfte meg ganske så høyt. Jeg ser at guttungen ser opp til Kenneth. De har vært unikt støttende. Det er jo ikke sånn at alle skal være som Berit og Kenneth – men om de bare kan være halvparten ...

Ann Carin ser på Berit, kommer på en liten ting som sier mye.

– Hun var den som «maste» mest da jeg gikk gravid, og ville gjerne ha vært med på fødselen. Da vannet gikk, var Berit faktisk den som fikk melding aller først, før mamma.

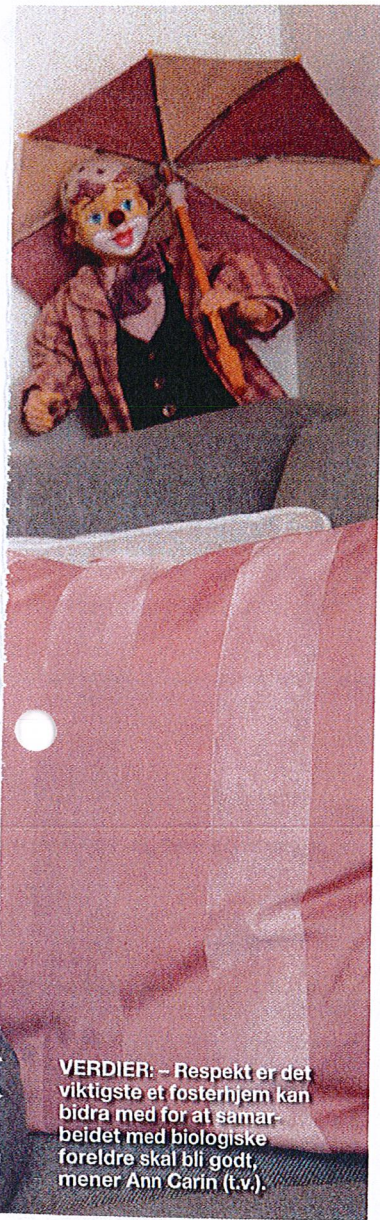
Så finnes det også noen ord som kan oppsummere det hele i én eneste setning. For slik kvitterer Berit:

– Vi er her for deg fordi du er moren til gutten vår. ☺

Faren til til Ann Carins sønn har lest gjennom og godkjent artikkelen.

Psst...

Er du en kommende brobygger? Ta kontakt med Berit på 915 18 793.
Eller send mail til: prosjekt@fosterhjemsforening.no

VERDIER: – Respekt er det viktigste et fosterhjem kan bidra med for at samarbeidet med biologiske foreldre skal bli godt, mener Ann Carin (t.v.).

– Barnevernet i Kristiansund har hatt stor takhøyde for oss, vi har et veldig godt samarbeid med dem. De har også ordnet en egen kontaktperson som er tilgjengelig for meg og Ann Carin i prosjektet, forteller Berit.

Rett før jul i fjor fikk de økonomisk støtte fra Extrastiftelsen og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Mens Berit ba om permisjon fra jobben som SFO-koordinator, psyket Ann Carin seg opp til å takle medieomtalen, som naturlig ville følge med det å fronte prosjektet.

– Jeg slet litt med det. Det var en ekkel følelse at alle skulle vite at barna ikke lenger bodde hos meg, men jeg visste at praten gikk uansett.

Kort tid etter at de hadde holdt sitt første foredrag i Møre